

Turka popraša: s čim je ona to čast zaslužila, da je nar bolj počastena in dva štruklica prejela. Turčin reče tolmaču: Povej ji, da dal sim ji dva štrukla zato, ker sim vidil, da ima še enkrat veči usta kakor druge. — Osramotena je poručala svoj dar.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Šent-Vida nad Ipavo 30. nov. Ljube Novice! ne zamerite mi, de se jez priprosta deklica prederzmem, Vam dopisati*). Znano mi je, de rade oznanujete šolske veselice, ker večkrat smo tudi v naši šoli kaj taciga brali. — Tak vesel dan je bil za nas 17. t. m. Prišli so našo učilnico ogledat 3 gospodje, in edin zmed njih je bil blagorodni g. Leban, posestnik iz Postojne, dobro znan mojster v godbi in iskren ljubitelj šolske mladine. Z veseljem smo jim zapeli nekaj cerkvenih in nekaj posvetnih pesmic, kolikor se je dalo v čistim čveterospevu. Vidili smo na prijaznim obličji g. Lebana, de jim všeč pojemo, in to nas je še bolj spodbodlo, de smo jo še iskreniši vrezali. Ko smo skončali, so nas pohvalili in z milimi besedami, ktere so nam globoko v serce segle, opomnili, de naj skerbimo v vsih znanostih in tudi v lepim petji se vedno bolj izuriti, ker to človeka omika in mu marsiktero prijetno uro napravi. De bi nas pa častiti gospod še bolj oveselili, so 12 nar boljših pevcov in pevk z lepimi svetlimi šestnicami obdarovali, in tud jez sim bila ena téh srečnih. Kako je na to vse po šoli oživelo, si lahko mislite; neizrečeno veseli smo domú hiteli. Bog naj ohrani miliga gospoda, mnogo let v blagor Postojnske mladosti in cele domovine!

Franca Skupkova, Šentviška šolarca.

Iz Podlipe. H. Prijatlam slovenske dogodivščine v spodbudek. Ni davno, kar me je g. Anton Jelovšek, pridin pa malo znan nabiravec krajnskih zgodeb, opomnil, da v Bistri (Freudenthal) je najti v starih bukvah sled od večji starosti Verhniške fare; naj grém, in sam bolj na tanko preišem. Ubogal sim, in v starim urbarji treh debelih zvezkov več našel, kakor sim iskal. Našel sim namreč, ne samo kaj da je Bistriški samostan časama posestva pridobil, in kako dalječ da se je to posestvo med Verhniko in Cerknico, na Gorenskimi polji in na Vipavski zemlji raztegnilo, ampak tudi mnoge starinske drobtinice, ki se še pri Valvazorji pogrešajo. Na primeru: da so bili vodji Bistriškiga samostana do leta 1660 le priorji, potem pa preláti; da je Cerknisko faro že leta 1360 Oglejski patriarh Ludevik Bistri pridružil; da je Verhniška fara že pred letam 1408 obstala. Koliko taticih dragih drobtinic je še po starih grajšinskih pismih, in po ostankih iz odpravljenih samostanov zakritih! Marsikdo morebiti ima priložnost kaj več najti, zlasti ko grajšine po odpravljenim podložitvu starih pisem ne bodo toliko zakrivale. Le ena beseda, le en podpis v starih pismih v časih veliko veljá. Na primeru: Dôba Bistriških prelatov, se dobí iz dvéh kupnih pisem od leta 1660 in 1662; v prvim je vodja Ludevik Cirian imenovan prior, v drugim prelat. Starost Verhniške fare razodene najemno pismo od leta 1408; ondi je med pričami podpisan gosp. Matija, večni vikar na Verhniko, in gosp. Matija in gosp. Herman, tovarša („Gesellen“ sta imenovana) ali kaplana.

Iz Ljubljane. Za občinstvo važniši sklepi mestniga odbora v poslednji seji so bili sledeči: Pervič je bilo 23 milodarov krajnskimi invalidam razdeljenih, ki so po ranah v vojskah leta 1848 in 1849 one-

*) Močno si nas, Francika, razveselila s tem dopisom in gotovo vse bravece »Novic«, ki radi slišijo od pridnih šolarjev in šolaric, ki se v šoli tudi lepim pesem vadijo.

Vredništvo.

mogli; oglasilo se jih je scer 118; ker pa od letnih čimžev v znesku 726 fl. se za zdaj ne more več kot 23 invalidov obdarovati, so bili po zaslišanim nasvetu kantonskih poglavarjev in dotičnih gosp. fajmoštrov in županov od zato postavljeniga odbora nar vredniši in nar revniši iz cele dežele izvoljeni, kterim je Ljublj. mestni zbor milodare, vsacimu 30 fl. na leto, določil; — obdarovani so sledeči: a) iz Ljublj. mesta: Podkrajšek France in Križman Anton; b) iz kantona Ljubljanskiga: Jakob Tomaž iz fare Marije Divice v Polji, in Selan Jaka iz Dobrove; c) iz kantona Kamniškiga: Bremšak Janez iz Mlake in Peterka Andrej iz Št. Andreja, fare Moravske; d) iz kantona Novomeškiga: Krese Jožef iz Sela, Fabiani Andrej iz Dolenjih Šic, in Bradula Jože iz Studenca; e) iz kantona Trebniškiga: Loka Martin iz Male Loke, Okrogar Anton iz Velke Kostrelnice in Koprivnikar Martin iz Ustja; f) iz kantona Postojnskiga: Brešic Matija iz Stran, in Čehovin Matija iz Gaberč; g) iz kantona Krajnskiga: Rubežnik Tomaž iz Godeše, Taučar Jože iz Praprotna, in Tepina Franc iz Stražiša; h) iz kantona Černomeljškiga: Gorše Jaka, Ivec Jaka iz Golis, in Goderšič Štefan iz Čudniga Sela; i) iz kantona Vipavskiga: Kumar Jože iz Idrije, in Tratnik Janez iz Vipave; k) iz kantona Kočevskiga: Kerše Andrej iz Retij. Iz kantona Radoljskiga se ni nobeden invalid oglašil. — Dalje je bilo v ti seji poterjeno, naj se kanal po blatni vasi naredí, — zemljiše od g. Schwingshakel-na in Kušar-ja odkupi, da se bo ondi cesta proti železnici razširila, — in za toliko potrebno popravo sila slabih potov na Ljub. grad, kamor vsak ptuj popotnik gré, vojnimu vodstvu, ki hoče to pot popraviti, naj iz mestne kase primerin pripomoček podelí.

Novičar iz mnogih krajev.

Nar važniši novico tega tedna je prinesel telegraf iz Pariza, ki ravno naznani, da je bil v četrtek (2. decembra) Ludevik Napoleon za cesarja oklican; zvečer mu je postavodajavni zbor poklonil ljudstveno volitev. Francosko je s tem od smerti zbuženim cesarstvom v novo dôbo stopilo: ali bo dôba mirú ali dôba vojske, kdo vé. Napoleon je unidan v pismu na postavodajavni zbor vnovič poterdil, da cesarstvo pomeni mir. — Sliši se, da se bo postava za lovstvo (jago), ki je bila mesca sušca 1849 dana, v prid osébné in lastninske varnosti nekoliko preuredila. — Iz Rusovškiga, kjer imajo žita dovolj, ga vozijo sedaj veliko v Galicio. — Slavni profesor kemije Balling v Pragi je važno reč najdel: iz sladoviga in hmeljeviga soka (comprimirten Malz und Hopfen) hitro na mizi si ól (pivo) narediti; tak brez ólarske kuhe napravljene ól že pijó sem ter tje in ga ne morejo prehvaliti. — Rusovski car je ukazal svoji hčeri Marii Nikolajevni, vdovi vojvoda Leuchtenberškiga, da ima biti „predsednik“ cesarske umetnostne akademije. — Jolsvaški vremenski prerok, ki po Ogerskim zlo sloví, pravi, da bo tudi ta mesec bolj gorák ko merzel, meglén in deloma deževen; še le mesca prisensa in svečana bota zimo prinesla, v kateri pa se bo tudi merzlo vreme spreminjalo z gorkim. Koliko pa ti preroki véjo, nam pričuje tisto preroštvo, ki nam je zgodnjo in grozno hudo zimo napovedalo! — Turška vlada je 8000 vojakov potisnila na mejo Černogorsko.

Milodari za reveže pri sv. Trojici

po prošnji v 95. listu „Novic“.

Gospod s prislovam: »Kdor terka se mu odprè! . . . 5 fl.
Gospá s prislovam: »Dajte, in se vam bo dalo! . . . 1 fl.
Gospod s prislovam: »Takim revežem iz serca rad! 3 fl.
Vsak dar bomo hvaležno sprejeli in ga odrajtali zarazdelitev med uboge gosp. fajmoštru. Vred.